

**ЦЕНТРАЛЬНА СПІЛКА СПОЖИВЧИХ ТОВАРИСТВ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова приймальної комісії,
ректор Львівського торговельно-
економічного університету
Проф. _____

П. О. Куцик

ПРОГРАМА

ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

при вступі на навчання для здобуття ступеня **доктора філософії**
зі спеціальності **242 «Туризм»**
денної та заочної форм навчання

Львів 2018

ЗМІСТ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН

1.1. Інноваційні технології в туризмі

Тема 1. Теорії інноваційного розвитку.

Вплив науково-технічних нововведень на розвиток туризму. Технологічний підхід до формування інноваційного комплексу туризму.

Циклічний розвиток економіки. Дослідження М.Д. Кондратьєва. Теорія інноваційного розвитку Й. Шумпетера. Технологічні устрої розвитку та еволюція інноваційних теорій. Інноваційний пат. Теорія кризи. Теорія росту П. Ромера.

Роль підприємця в інноваційних процесах. Підприємницька діяльність в туризмі та зміна управлінських парадигм в туристичних організаціях.

Види інновацій в туризмі за класифікаційними ознаками: за сферою застосування, за масштабами розповсюдження, за характером змін, за предметом застосування, за ступенем реактивності, за ступенем формування і впровадження, за тривалістю життєвого циклу інновації, за формою організації інноваційного процесу (імплементациї), за повнотою інноваційного процесу і ступенем новизни, за характером процесу інноваційної діяльності, за ступенем інноваційних змін, відносно попереднього стану процесу (системи). Життєвий цикл інновацій.

Тема 2. Інноваційні процеси в туризмі

Структура і стадії інноваційних процесів: нововведення; інноваційна діяльність; державна інноваційна політика; інноваційний потенціал; інноваційна сфера; інноваційна інфраструктура; інноваційні програми.

Об'єкти інноваційної діяльності в туризмі. Інноваційні процеси в просуванні і комерціалізації туристичного продукту. Транснаціоналізація процесу туристичного виробництва.

Інновації в управлінні туристичними підприємствами. Нові форми управління в туризмі: управління за контрактом, ділове партнерство, синдиціювання, корпоратизація, мережі та консорціуми, альянси та ін.

Моніторинг інновацій як основа цілеспрямованого новаторства. Джерела інноваційних можливостей та формування інноваційної політики.

Цілі і принципи діагностування інноваційного потенціалу туристичного підприємства. Методика діагностування інноваційного потенціалу туристської організації. Розробка основних напрямів діагностики потенціалу туристської організації. Динамічне моделювання туристичного бізнесу. Управління інноваціями. Управління знаннями.

Тема 3. Державне регулювання інноваційної діяльності

Вплив політичної, економічної і соціальних сфер на інноваційні процеси в туризмі. Методи й інструменти державного регулювання інноваційної діяльності. Роль Всесвітньої туристської організації в стимулюванні виникнення і розповсюдженні інновацій.

Принципи гармонійного розвитку туризму. Національна інноваційна система. Державна підтримка і стимулювання інноваційних процесів.

Регулювання інноваційної діяльності у технологічно-розвинених країнах світу. Методи активізації інноваційного процесу.

Система державного регулювання інноваційних процесів в Україні. Організація науки і науково-технічних досліджень у сфері туризму. Напрями інноваційної стратегії сталого розвитку туризму.

Тема 4. Інформаційні інноваційні технології в процесах туристичного обслуговування

Розвиток і застосування інформаційних технологій в туризмі. Використання інформаційних ресурсів Internet. E-mail. Usenet для поінформування про нові тури і ціни на них. Списки поштової розсилки (MailSender) й адресна інформація. Telnet. FTP. Gopher. WWW. Mime. Skipe та ICQ. Інтернет-вояж. Аудіо-гід.

Туристичні інформаційні термінали: наповнення, умови користування.

ІТ-рішення для туристичних компаній (TourIndex): пошукові системи, автоматичні модулі сайтів туроператорів (TourAdmin) (установка модулів продажу, пошуку пакетних турів та екскурсійних програм; каталогів готелів; (TourClient) підбору турів, турів зі знижками (горящих турів), рейтингу популярності курортів/готелів (мінімальні ціни, вітрина турів та ін.).

Геоінформаційні технології (ГІС-технології). Тенденції розвитку моделей даних в ГІС. Електронні карти і атласи. Можливості ГІС для складання спеціалізованих схем маршрутів. ГІС і Internet. Глобальні розподільні системи (GDS). Автоматизація туристичного офісу. Віртуалізація інформаційного забезпечення туриста. Віртуальні подорожі. Автоматизовані системи бронювання і резервування в туризмі. Склад послуг різних систем бронювання і резервування. Інформаційні системи бронювання мережі туристичних агенств (Tourdealer). Соціальні мережі як засіб інформування про тури. Мережі туристичної контактової реклами ClickTravel. Таргетінг. Електронні магазини товарів для туризму.

Тема 5. Інноваційні проекти в туризмі

Інноваційний туристичний продукт як основа нового проекту. Продукт-захід, продукт-регіон, продукт-місцевість, продукт-товар, продукт-бренд та ін.

Диверсифікація видів міжнародного туризму. Особливості екстремального туризму. Нові види та форми організації подорожей: Сухопутний туризм: трекінг, альпінізм, велосипедний туризм, лижний туризм, гірські лижі, верховий туризм, джипінг. Пригодницькі тури та екзотик-тури, спелеотуризм. Повітряний туризм, відпочинок і розваги: планеризм, баллонінг, парашютінг, кайтінг. Авіаційний туризм. Космотуризм. Водний туризм: рафтинг, подорожі на гребних і вітрильних судах; екзотичні плавзасоби (на підводних човнах, катання по морських хвилях, риболовні екстрим-тури, дайвінг) та ін. Археологічні і палеонтологічні екскурсії. Релігійний туризм. Етнографічні тури. Мілітарі-тури. Хоббі-тури. Лікувальний туризм. Музеї нових профілів. Новинки туристичних видань. Нові продукти івентивного туризму, курортного відпочинку, Спа та велнес туризму. Система клубного відпочинку таймшер.

Маркетингові інновації в туризмі: інновації в дослідженні туристичного ринку, продукту, споживачів, конкурентів; інновації в маркетингових

комунікаціях; інновації в маркетингові ціновій політиці; інновації в маркетингу продуктової політики; інновації в інформаційних технологіях; інновації в маркетингу збуту.

Техніко-технологічні інновації. Інновації в процесах обслуговування в турфірмі, в готелях, на курортах.

Тема 6. Правові аспекти інноваційної діяльності

Інтелектуальна власність в інноваційних процесах. Охорона і захист інтелектуальної власності. Інтелектуальна власність як товар. Використання прав на інтелектуальну власність у сфері туризму. Охорона і захист інтелектуальної власності.

Інноваційні конфлікти та можливості їх рішення.

Тема 7. Фінансове та інвестиційне забезпечення впровадження інноваційних технологій в туризмі

Фінансова складова інноваційного потенціалу підприємства. Сутність і структура фінансового механізму. Принципи побудови механізму фінансового забезпечення інноваційної діяльності.

Економічна основа, джерела, форми і методи фінансового забезпечення інноваційної діяльності. Власні ресурси туристичних підприємств / корпорацій / альянсів. Використання банківських ресурсів. Розвиток венчурного капіталу. Міжнародні інвестиції.

Макроекономічні джерела фінансового забезпечення інноваційного розвитку: державні замовлення та урядові закупівлі, соціальні фонди в туризмі; кредити під гарантію уряду, податкові стимули та бюджетне фінансування івентивних заходів в туризмі, підтримка експорту національного туристичного продукту; можливості донорського фінансування інноваційних проектів.

Критерії результативності інноваційної діяльності. Ризики інноваційних проектів. Методи оцінки інноваційних проектів. Види ефективності та проблеми оцінки ефективності інновацій в туризмі.

Список рекомендованої літератури

1. Ильенкова С.Д., Гохберг Л.М., Ягудин С.Ю. и др. Инновационный менеджмент. – М.: Юнити, 2007.
2. Инновационное развитие: экономика, интеллектуальные ресурсы, управление знаниями / Под редакцией Б.З. Мильнера. – М.: ИНФРА-М, 2010. – 675 с.
3. Економіка й організація інноваційної діяльності: Підручник / О.І. Волков, М.П. Денисенко, А.П. Гречан та ін.; під ред. О.І. Волкова, М.П. Денисенка. – К.: ВД «Професіонал», 2004. – 960 с.
4. Малахова Н.Н., Ушаков Д.С. Инновации в туризме и сервисе. – М.: ИКЦ «МарТ», Ростов н/Д: Издательский центр «МарТ», 2008. – 224 с.
5. Маркетинг інновацій і інновації в маркетингу: монографія / за ред. С.М. Ілляшенка. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2008. – 615 с.
6. Михно М.А. Роль инноваций в туризме: учебник / М.А. Михно. – М., 2004. – 210 с.
7. Морозов М.А., Морозова Н.С. Информационные технологии в социально-культурном сервисе и туризме. Оргтехника: учебник. – М.: Изд-во «Академия», 2002. – 240 с.
8. Новиков В.С. Инновации в туризме: учеб.: пособие для студ. высш.

учеб. заведений / В.С. Новиков. – М.: Издательский центр «Академия», 2007. – 208 с.

9. Севастьянова С.А. Региональное планирование развития туризма и гостиничного хозяйства: учеб. пособие / С.А. Севастьянова. – М.: КНОРУС, 2007. – 256 с.

10. Воскресенский В.Ю. Международный туризм. Инновационные стратегии развития: учеб. пособие. – М.: ЮНИТИ-Дана, 2007. – 159 с.

11. Інноваційний розвиток промисловості України. Монографія [Текст] / О.І. Волков, М.П. Денисенко, А.П. Гречан та ін.; під ред. проф. О.І. Волкова, проф. М.П. Дениченка. – К.: КНТ, 2006. – 648 с.

12. Козак Ю.Г., Єхануров Ю.І., Ковалевський В.В. та ін. Міжнародні стратегії економічного розвитку. – К., 2005р.. – с. 151.

13. Кучеров А.П. Объектное управление: новационный и инновационный менеджмент в туризме. – М.: Издательство «Спутник+», 2009. – 208 с.

14. Лапин Е.В. Экономический потенциал предприятия: Монография. – Сумы: ИТД «Университетская книга», 2002. – 310 с.

15. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти). – 3-є вид., перероб. та доп.: навч. посібник / О.О. Любіцева. – К.: «Альтпрес», 2005. – 436 с.: іл., картосхеми.

16. Макаренко І.П., Копка Н.М., Рогожин О.Г., Кузьменко В.И. Національна інноваційна система України: проблеми і принципи побудови. – К.: Ін-т проблем національної безпеки, 2007. – 520 с.

17. Морозова Е.Я., Тихонова Э.Д. Экономика и организация предприятий социально-культурной сферы. Учебное пособие. – СПб.: Изд-во Михайлова В.А., 2002. – 318 с.

18. Никифоров В.И. Сфера туризма: рыночный механизм и система управления. – СПб.: Изд-во СПбГУЭФ, 2000. – 176 с.

19. Плотникова Н.И. Комплексная автоматизация туристского бизнеса. Ч. 1: Информационные технологии в туризме: учебно-методическое пособие. – М.: Советский спорт, 2000. – 320 с.

20. Плотникова Н.И. Комплексная автоматизация туристского бизнеса. Ч. 2: Информационные технологии в туризме: учебно-методическое пособие. – М.: Советский спорт, 2000. – 197 с.

21. Йохна М.А., Стадник В.В. Економіка і організація інноваційної діяльності: навч. посібник. – К.: Вид. центр «Академія», 2005.

22. Шумпетер Й.А. Теория экономического развития: Исследование предпринимательской прибыли, капитала, кредита, процента и цикла конъюнктуры. – М.: Прогрес, 1982. – 456 с.

23. Філіпенко А.С. Економічний розвиток сучасної цивілізації: Навч. посібник / А.С. Філіпенко. – 3-є вид., перероб. і доп. – К.: Знання України, 2006. – 316 с.

24. Федулова Л.І. Інноваційна економіка. Підручник. – К.: Либідь, 2006. – 477 с.

1.2. Туризмологія

Тема 1. Туризмологія як соціогуманітарна наука.

Основні параметри теорії туризму. Актуалізація потреби створення теорії туризму: широкомасштабність туристичної діяльності, необхідність наукового підходу до вирішення нагальних завдань туристичної галузі, забезпечення

високої економічної і соціальної ефективності туризму. Теоретико-методологічні засади туризмології. Кореляційне співвідношення теорії і практики туризму, виявлення зв'язків туризму з економікою, географією, культурою, соціологією, психологією тощо.

Об'єкт, предмет і суб'єкт туризмології їх сутність і взаємовідношення.

Тема 2. Генеза туризмологічного знання.

Осмислення феномену подорожей в процесі становлення туризмологічного знання.

Перші узагальнення подорожей в античній філософії (Фалес, Солон, Піфагор, Платон, Анахарсіс, Прокл).

Сутність, характер подорожей в епоху Середньовіччя, їх інтерпретація у теологічних вченнях Св.Августина і Фоми Аквінського.

Виникнення туризму в Новий Час як організованої, специфічної форми подорожей. Ф. Бекон „Про подорожі”.

Становлення науки про туризм. Перший період – доіндустріальний – два накопичення знань про туризм та їх раціональне узагальнення. Другий період (два етапи) – індустріальний – виникнення наукових знань про туризм (два етапи); перший етап (друга половина XIX ст.) – створення туризмологічних моделей розвитку туризму, розробка туристичної термінології; другий етап (з початку XX ст.) – виникнення національних туризмознавчих шкіл: австрійської, німецької, англійської, датської, швейцарської, французької, американської, польської, болгарської, колишньої Югославії (белградська школа) – початок створення теорії туризму. Заснування міжнародних, наукових і громадських організацій: Міжнародна академія туризму; Міжнародний центр по вивченню проблем туризму, Всесвітня туристська організація та інші. Розвиток туризмологічного знання в Росії та країнах СНГ. Українська туризмологічна школа.

Тема 3. Теоретико-методологічні складові туризмології.

Понятійний апарат туризмології, її тезаурус. Сутність системоформуючих категорій туризмології: „подорож”, „подорожуючий”, „дестинація”, „рекреаційні ресурси”, „туристський продукт”, „тур” та ін. Принципи, методи та функції туризмології. Туризмологічна проблемологія. Туризм як чинник сталого розвитку суспільства. Складові туризмологічного знання.

Тема 4. Філософія туризму як методологічна і концептуальна основа туризмології.

Феноменологічна, герменевтична, антропологічна, аксеологічна особливості філософського розуміння та інтерпретації феномену туризму. Ключові слова: «філософія туризму», «туристських простір», «туризм як «життєвий світ людини», «антропологічне значення подорожей», «комунікативна культура», «туристські екзистенціали: «зустріч», «вибір», «свобода», «відповідальність», «антиномії туристської діяльності».

Гуманізація туризму як чинник гармонії відносин людини з довкіллям. Аксіологічний аспект цінності туристської діяльності.

Тема 5. Антропологія туризму.

Антропологія мандрів та подорожей. Філософське тлумачення антропології туризму. Туристські товари та товари народних промислів як наслідки антропогенезу.

Тема 6. Географія туризму.

Територіальна організація туризму, принципи розміщення туристських ресурсів, туристського районування. Туристське споживання природних ресурсів. Принципи сталого (гармонійного) розвитку туризму.

Архітектурно-містобудівна організація відпочинку і туризму як форма облаштованості туристської інфраструктури.

Тема 7. Соціологія туризму.

Проблеми мотивації туристської діяльності. Структура соціології туризму. Туризм як соціокультурний інститут. Соціологічні аспекти дослідження туризму.

Тема 8. Культурологія туризму.

Засоби, методи та механізми закріплення культурозначущої інформації в практиці туристської діяльності. Формування комунікативної культури, культури спілкування, взаємоповаги, толерантності особистості засобами туризму.

Тема 9. Психологія та етика туризму

Місце психології та етики туризму в туризмологічному знанні. Психологія в процесі туристської діяльності. Психологічні проблеми управління сферою туризму. Етичні виміри туризму.

Тема 10. Педагогіка туризму

Проблеми формування особистості засобами виховання, навчання і розвитку у контексті гуманітарно-соціальних функцій туризму.

Тема 11. Праксеологія туризму

Праксеологія туризму як наукове осмислення туристських практик. Праксеологічні принципи туризму.

Економіка туризму. Інститут гостинності як чинники праксеологічного знання. Менеджмент та маркетинг туризму. Правові аспекти туризмознавства.

Фізіологія людини подорожуючої (обстеження туристів, адекватність їх організму труднощам туристських заходів).

Екологія навколишнього середовища як чинник активації туристів.

Список рекомендованої літератури

1. Зорин І.В. Туристика: Монографія / І.В. Зорин, В.А. Квартальнов. – М.: Советский спорт, 2001. – 288 с.

2. Ердавлетов С.Р. Основы туризмологии: учеб.-метод. пособие. – Алматы: Казак Университет, 2009.

3. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти). – 3-є вид., переробл. та допов.: навч. посібник / О.О. Любіцева. – К.: Альтерпрес, 2002. - 436 с.

4. Любіцева О.О., Бабарицька В.К. Туризмознавство: вступ до фаху: підручник. - К.: Київський університет, 2008. – 450 с.

5. Окишев П.А. Основы туризоведения. – Томск, 2005.
6. Пазенюк В.С., Федорченко В.К., Кручек О.А., Мініч І.М. Туризмологія (теорія туризму): навч.-метод. посіб. зі спецкурсу. – К.: КУТЕП, 2010. – 70 с.
7. Радзієвський О.І. Туризмологія. — К.: МАУП, 2016. – 15 с.
8. Сакун Л.В. Теория и практика подготовки специалистов сферы туризма в развитых странах мира: монография. – К.: МАУП, 2004. – 399 с.
9. Севастьянова С.А. Региональное планирование развития туризма и гостиничного хозяйства: учеб. пособие / С.А. Севастьянова. – М.: КНОРУС, 2007. – 256 с.
10. Ткаченко Т.І. Сталий розвиток туризму: теорія, методологія, реалії бізнесу: монографія. – 2-ге вид., відред. і доп., КНТЕУ, 2009. – 436 с.
11. Туризмологія: концептуальні засади теорії туризму: науково-навчальне видання. – К.: КУТЕП, 2008. - 825 с.
12. Філософія туризму: навч. посібник / за ред. В.К. Федорченка, В.С. Панченка. – К.: Кондор, 2004. – 268 с.
13. Франжиалли Франческо. Туризм як фактор устойчивости развития / Франжиалли Франческо // Гостиничный и ресторанный бизнес. – 2002. – №7.
14. Пазенюк В.С. Феномен туризма – «человеческое измерение» / Гостиничный и ресторанный бизнес. – 2001. – №1 (4).

1.3. Стратегічний менеджмент

Тема 1. Еволюція розуміння і передбачення майбутнього організацій.

Зміна умов підприємницької діяльності та еволюція завдань управління. Розвиток систем управління та передбачуваність майбутнього. Оцінка характеру змін і стабільності, види управлінських систем.

Тема 2. Передумови застосування стратегічного управління в організаціях

Передумови застосування стратегічного управління в організаціях. Сутність стратегічного управління. Модель стратегічного управління. Стратегічне управління як система.

Тема 3. Середовище господарської організації

Середовище функціонування організації. Види оточення (макросередовище, безпосереднє оточення, внутрішнє середовище), характеристика складових кожного виду оточення. Призначення, зміст і методичні особливості аналізу внутрішнього і зовнішнього середовища організації. Стратегічне позиціонування підприємства в зовнішньому середовищі. Поняття стратегічної зони господарювання (СЗГ) підприємства. Алгоритм виділення СЗГ. Методи оцінювання привабливості СЗГ для підприємства.

Тема 4. Визначення конкурентоспроможності організації

Сутнісна характеристика конкурентоспроможності і конкурентного статусу організації. Досягнення конкурентоспроможності – стратегічна ціль організації. Підходи до визначення і оцінки конкурентного статусу

підприємства. Методи оцінки стратегічного потенціалу і конкурентного статусу підприємства.

Тема 5. Методи аналізу і прогнозування розвитку середовища

Стратегічний аналіз середовища підприємства. Методологія побудови, аналізу та використання матриці SWOT. Метод позиціонування можливостей і потенційних загроз. Методи оцінки впливу факторів зовнішнього середовища на функціонування і розвиток підприємства. Система відстеження (моніторинг) стану зовнішнього середовища. Прогнозування розвитку середовища з використанням методу сценаріїв.

Тема 6. Стратегічне управління як реалізація цільового підходу.

Цілевстановлення, реалізація цільового підходу. Принципи стратегічного управління. Управління за цілями.

Тема 7. Мета в стратегічному управлінні.

Місія і ціль в системі стратегічного управління підприємством, широке і вузьке розуміння місії. Принципи формування місії підприємства. Встановлення загальної (генеральної) мети підприємства та її декомпозиція. Класифікація цілей підприємства, побудова ієрархії цілей («дерева цілей») і система управління за цілями.

Тема 8. Сутність стратегії та стратегічного набору

Походження і зміст категорії «стратегія». Еволюція концепції стратегії підприємства, тлумачення стратегії в економічній науці. Класифікація стратегій (корпоративні, конкурентні, функціональні, ресурсні, операційні). Сутність категорії «стратегічний набір». Принципи і процедури формування стратегії підприємства та стратегічного набору. Реалізація стратегії, ризику, пов'язані з реалізацією стратегії підприємства.

Тема 9. Сутність стратегічного планування.

Мета і характер планування. Поняття стратегічного планування. Типи орієнтації в плануванні. Призначення і функції стратегічного планування.

Тема 10. Стратегічні плани, проекти, програми

Особливості стратегічного планування. Види стратегічних планів. Структура стратегічного плану. Переваги і недоліки стратегічного планування.

Тема 11. Організаційне забезпечення стратегічного управління

Концепція організаційного потенціалу підприємства. Вплив організаційної структури на ефективність системи стратегічного управління. Організаційна структура як об'єкт стратегічних змін. Створення організаційної структури, що сприяє успішній реалізації стратегії підприємства. Реінжиніринг і структура. Сучасні способи побудови організацій.

Тема 12. Фінансово-економічні аспекти реалізації стратегічних планів і програм

Фінансове планування реалізації стратегічних планів і програм. Методи фінансової оцінки стратегічних планів. Бюджет виконання стратегії.

Тема 13. Соціально-психологічне забезпечення стратегічного управління і формування стратегічної поведінки персоналу

Система соціально-психологічного супроводження стратегічних змін. Концепція використання людського потенціалу в стратегічному управлінні. Моделі стратегічної поведінки персоналу. Формування управлінської команди. Створення організаційної культури, що сприяє успішній реалізації стратегії.

Тема 14. Інформаційно-аналітичне забезпечення стратегічного управління

Зовнішнє середовище як інформаційний фільтр. Модель стратегічної інформації. Класифікація стратегічної інформації. Джерела стратегічної інформації.

Список рекомендованої літератури

1. Василенко В. А. Стратегічне управління / Василенко В. А., Ткаченко Т. І. – К. : ЦУЛ, 2003. – 396 с.
2. Горемыкин В. А. Стратегия предприятия / Горемыкин В. А., Нестерова Н. В. – М. : Издательско–торговая корпорация «Дашков и К^о», 2004.
3. Довгань Л. Є. Стратегічне управління : навч. посібник / Довгань Л. Є., Каракай Ю. В., Артеменко Л. П. – К. : Центр учбової літератури, 2011.
4. Ігнатієва І. А. Стратегічний менеджмент : підручник / Ігнатієва І. А. – К. : Каравела, 2008. – 480 с.
5. Ковтун О. І. Стратегія підприємства / Ковтун О. І. – Львів : Видавництво Львівської комерційної академії, 2004.
6. Корецький М. Х. Стратегічне управління : навч. посібник / Корецький М. Х., Даций О. І., Дегтяр А. О. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 240 с.
7. Мізюк Б. М. Основи стратегічного управління / Мізюк Б. М. – Львів : Магнолія, 2008.
8. Мізюк Б. М. Системні основи теорії та інструментарій менеджменту / Мізюк Б. М. – Львів : Коопосвіта, 2000.
9. Мізюк Б. М. Стратегічне управління / Мізюк Б. М. – Львів : «Магнолія плюс», 2006.
10. Мізюк Б. М. Стратегічне управління підприємством / Мізюк Б. М. – Львів : Коопосвіта, 1999.
11. Мізюк Б. М. Інформаційні засади системного управління / Мізюк Б. М. // Збірник наукових праць. Лісове господарство, лісова, паперова і деревообробна промисловість : міжвідомчий науково–технічний збірник. – Львів : Видавництво Українського державного лісотехнічного університету. – Вип. 29. – 2004.
12. Мізюк Б. М. Про один з підходів до стратегічного управління корпоративних утворень / Мізюк Б. М. // Науковий вісник : збірник науково–технічних праць. – Львів : Укр. ДЛТУ, 2004. – Вип. 14.1.
13. Мізюк Б. М. Особливості ситуаційного стратегічного аналізу для підприємств корпоративного типу / Мізюк Б. М. // Торгівля, комерція, підприємництво : збірник наукових праць. – Львів : Видавництво ЛКА, 2002.
14. Скібіцький О. М. Стратегічний менеджмент : навч. посібник / Скібіцький О. М. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 312 с.

15. Смолін І. В. Стратегічне планування розвитку організації : монографія / Смолін І. В. – К. : КНТЕУ, 2004. – 346 с.
16. Шершньова З. Є. Стратегічне управління : підручник / Шершньова З. Є. – [2-ге вид., перероб. і доп.]. – К. : КНЕУ, 2004. – 699 с.
17. Ансофф І. Новая корпоративная стратегия / Ансофф І. – СПб. : Питер Ком., 1989.
18. Ансофф І. Стратегическое управление / Ансофф І.; [сокр. пер. с англ.]. – М. : Экономика, 1989. – 576 с.
19. Виханский О. С. Стратегическое управление / Виханский О. С. – [3-е изд., перераб. и доп.]. – М. : Экономист, 2004. – 296 с.
20. Виханский О. С. Менеджмент : учебник / Виханский О. С., Наумов А. И. – [3-е изд.]. – М. : Гардарика, 2003. – 528 с.
21. Дойль П. Менеджмент: стратегия и тактика / Дойль П. – СПб. : Питер, 1999.
22. Друкер П. Ф. Як забезпечити успіх у бізнесі / Друкер П. Ф. – К. : Україна, 1994.
23. Зайцев Л. Г. Стратегический менеджмент / Зайцев Л. Г., Соколова М. И. – М. : Экономист, 2003.
24. Зуб А. Т. Стратегический менеджмент. Теория и практика : учебник / Зуб А. Т. – М. : Аспект Пресс, 2002. – 415 с.
25. Кеаршалов В. А. Стратегический менеджмент в туризме: Современный опыт управления / Кеаршалов В. А. – М. : Финансы и статистика, 1999. – 496 с.
26. Клейнер Г. Б. Предприятия в нестабильной экономической среде: риски, стратегии, безопасность / Клейнер Г. Б., Гамбовцев В. Л., Качалов Р. М. – М. : Экономика, 1997.
27. Кузьменко С. М. Стратегічний менеджмент банку / Кузьменко С. М., Шпиг Ф. І., Волошко І. В. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2003.
28. Міщенко А. П. Стратегічне управління / Міщенко А. П. – К. : ЦУЛ, 2004.
29. Менеджмент готельно–ресторанного бізнесу : навч. посібник / Мунін Г. Б., Карягін Ю. О., Роглев Х. Й., Руденко С. І.; [під заг. ред. М. М. Поплавського і О. О. Гаца]. – К. : Кондор, 2008. – 460 с.
30. Немцов В. Д. Стратегічний менеджмент : навч. посібник / Немцов В. Д., Довгань Л. Є. – К. : Тов. УВПК «Екс об», 2002. – 560 с.
31. Осовська Г. В. Стратегічний менеджмент: теорія та практика : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Осовська Г. В., Іщук О. Л., Жалінська І. В. – К. : Кондор, 2003. – 194 с.
32. Пастухов В. В. Стратегічне управління підприємством: філософія, політика, ефективність / Пастухов В. В. – К. : КНТУ, 2002.
33. Стратегічний менеджмент : підручник / Писаревський І. М., Тищенко О. М., Поколотна М. М., Петрова Н. Б.; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х. : ХНАМГ, 2009. – 287 с.
34. Портер Майкл Е. Конкуренция / Портер Майкл Е. – М. : Издательский дом «Вильямс», 2000.
35. Портер Майкл Е. Стратегія конкуренції / Портер Майкл Е. – К. : Основи, 1998.

36. П'ятницька Г. Т. Управління підприємством в епоху глобалізму : монографія / П'ятницька Г. Т. – К. : Логос, 2006. – 568 с.

37. Редченко К. І. Стратегічний аналіз у бізнесі : навч. посібник / Редченко К. І. – [2-е вид., доп.]. – Львів : Новий Світ–2000; Альтаір–2002, 2003. – 272 с.

38. Стратегія підприємства в умовах ринкових відносин : навч. посібник / Саєнко М. Г., Смоленюк П. С., Бриндзя З. Ф., Маланчук Л. М. – [2-вид., перероб. та доп.]. – Хмельницький : Наукова думка, 2009. – 215 с.

39. Томпсон А. А. Стратегический менеджмент / Томпсон А. А., Стрикленд Дж. – М. : Банки и биржи, ЮНИТИ, 1998.

40. Федонін О. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка / Федонін О. С., Рєпіна І. М., Олексюк О. І. – К. : КНЕУ, 2003.

2. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ З ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН

2.1. Інноваційні технології в туризмі

1. Вплив науково – технічних нововведень на розвиток туризму.
2. Циклічний розвиток економіки.
3. Роль підприємця в інноваційних процесах.
4. Види інновацій у туризмі за класифікаційними ознаками.
5. Структура і стадії інноваційних процесів.
6. Об'єкти інноваційної діяльності в туризмі.
7. Інновації в управлінні туристичними підприємствами.
8. Моніторинг інновацій як основа цілеспрямованого новаторства.
9. Цілі і принципи діагностування інноваційного потенціалу туристичного підприємства.
10. Вплив політичної, економічної і соціальних сфер на інноваційні процеси в туризмі.
11. Принципи гармонійного розвитку туризму.
12. Система державного регулювання інноваційних процесів в Україні.
13. Напрями інноваційної стратегії сталого розвитку туризму.
14. Розвиток і застосування інформаційних технологій у туризмі.
15. Туристичні інформаційні термінали: наповнення, умови користування.
16. Геоінформаційні технології (ГІС – технології). Тенденції розвитку моделей даних у ГІС.
17. Глобальні розподільні системи (GDS). Автоматизація туристичного офісу.
18. Віртуалізація інформаційного забезпечення туриста. Віртуальні подорожі.
19. Автоматизовані системи бронювання і резервування в туризмі.
20. Склад послуг різних систем бронювання і резервування.
21. Соціальні мережі як засіб інформування про тури.
22. Інноваційний туристичний продукт як основа нового проекту.

23. Диверсифікація видів міжнародного туризму.
24. Маркетингові інновації в туризмі.
25. Техніко – технологічні інновації. Інновації в процесах обслуговування в туристичних фірмах, готелях на курортах.
26. Інтелектуальна власність в інноваційних процесах.
27. Охорона і захист інтелектуальної власності. Інтелектуальна власність як товар.
28. Використання прав на інтелектуальну власність у сфері туризму.
29. Охорона і захист інтелектуальної власності.
30. Фінансова складова інноваційного потенціалу підприємства.
31. Економічна основа, джерела, форми і методи фінансового забезпечення інноваційної діяльності.
32. Макроекономічні джерела фінансового забезпечення інноваційного розвитку.
33. Критерії результативності інноваційної діяльності. Ризики інноваційних проектів.
34. Методи оцінювання інноваційних проектів.
35. Види ефективності та проблеми оцінювання ефективності інновацій у туризмі.
36. Технологічний підхід до формування інноваційного комплексу туризму.
37. Життєвий цикл інновацій.
38. Підприємницька діяльність у туризмі та зміна управлінських парадигм у туристичних організаціях.
39. Інформаційні системи бронювання мережі туристичних агентств (Tourdealer).
40. Методи й інструменти державного регулювання інноваційної діяльності.
41. Нові форми управління в туризмі: управління за контрактом, ділове партнерство, синдиціювання, корпоратизація, мережі та консорціуми, альянси тощо.
42. Національна інноваційна система.
43. Роль Всесвітньої туристичної організації в стимулюванні виникнення і розповсюдженні інновацій.
44. Державна підтримка і стимулювання інноваційних процесів.
45. Регулювання інноваційної діяльності у технологічно – розвинених країнах світу.
46. Методи активізації інноваційного процесу.
47. Організація науково – технічних досліджень у сфері туризму.
48. Напрями інноваційної стратегії сталого розвитку туризму.
49. Нові види та форми організації подорожей.
50. Нові продукти інвективного туризму, курортного відпочинку, спа- та велнес-туризму. Система клубного відпочинку таймшер.

51. Принципи побудови механізму фінансового забезпечення інноваційної діяльності.
52. Власні ресурси туристичних підприємств (корпорацій) альянсів.
53. Використання банківських ресурсів. Розвиток венчурного капіталу.
54. Міжнародні інвестиції.
55. Соціальні мережі як засіб інформування про тури.
56. Мережі туристичної контактної реклами ClickTravel. Таргетинг.

2.2. Туризмологія

1. Туризмологія як наука.
2. Основні параметри теорії туризму.
3. Понятійний апарат туризмології, її тезаурус.
4. Кореляційне співвідношення теорії і практики туризму.
5. Становлення науки про туризм.
6. Міжнародні туристичні організації та їх роль у становленні туризмології
7. Розвиток туризмологічного знання в країнах СНД (.
8. Українська туризмологічна школа.
9. Туризм як чинник сталого розвитку суспільства.
10. Гуманізація туризму як чинник гармонії відносин людини з довкіллям.
11. Соціальне і природне середовище у туризмі як моральна проблема.
12. Аксіологічний аспект цінності туристської діяльності.
13. Антропологія мандрів та подорожей.
14. Архітектурно-містобудівна організація відпочинку і туризму як форма облаштуваності туристської інфраструктури.
15. Соціологічні аспекти дослідження туризму.
16. Туристська активність людини та фактори, що її формують.
17. Місце психології та етики туризму в туризмологічному знанні.
18. Проблеми формування особистості засобами виховання, навчання і розвитку у контексті гуманітарно-соціальних функцій туризму.
19. Праксеологія туризму як наукове осмислення туристських практик.
20. Фізіологія людини подорожуючої.
21. Географічна оцінка кліматичних ресурсів.

2.3. Стратегічний менеджмент

1. Зміна умов підприємницької діяльності та еволюція завдань управління.
2. Розвиток систем управління та передбачуваність майбутнього.
3. Оцінка характеру змін і стабільності, види управлінських систем.
4. Передумови застосування стратегічного управління в організаціях.
5. Сутність стратегічного управління.
6. Модель стратегічного управління.
7. Стратегічне управління як система.
8. Середовище функціонування організації.

9. Види оточення (макросередовище, безпосереднє оточення, внутрішнє середовище), характеристика складових кожного виду оточення.
10. Призначення, зміст і методичні особливості аналізу внутрішнього і зовнішнього середовища організації.
11. Стратегічне позиціонування підприємства в зовнішньому середовищі.
12. Поняття стратегічної зони господарювання (СЗГ) підприємства.
13. Алгоритм виділення СЗГ.
14. Методи оцінювання привабливості СЗГ для підприємства.
15. Сутнісна характеристика конкурентоспроможності і конкурентного статусу організації.
16. Досягнення конкурентоспроможності – стратегічна ціль організації.
17. Підходи до визначення і оцінки конкурентного статусу підприємства.
18. Методи оцінки стратегічного потенціалу і конкурентного статусу підприємства.
19. Стратегічний аналіз середовища підприємства.
20. Методологія побудови, аналізу та використання матриці SWOT.
21. Метод позиціонування можливостей і потенційних загроз.
22. Методи оцінки впливу факторів зовнішнього середовища на функціонування і розвиток підприємства.
23. Система відстеження (моніторинг) стану зовнішнього середовища.
24. Прогнозування розвитку середовища з використанням методу сценаріїв.
25. Цілевстановлення, реалізація цільового підходу.
26. Принципи стратегічного управління.
27. Управління за цілями.
28. Місія і ціль в системі стратегічного управління підприємством, широке і вузьке розуміння місії.
29. Принципи формування місії підприємства.
30. Встановлення загальної (генеральної) мети підприємства та її декомпозиція.
31. Класифікація цілей підприємства, побудова ієрархії цілей («дерева цілей») і система управління за цілями.
32. Походження і зміст категорії «стратегія».
33. Еволюція концепції стратегії підприємства, тлумачення стратегії в економічній науці.
34. Класифікація стратегій (корпоративні, конкурентні, функціональні, ресурсні, операційні).
35. Сутність категорії «стратегічний набір».
36. Принципи і процедури формування стратегії підприємства та стратегічного набору.
37. Реалізація стратегії, ризики, пов'язані з реалізацією стратегії підприємства.
38. Мета і характер планування.
39. Поняття стратегічного планування.
40. Типи орієнтації в плануванні.
41. Призначення і функції стратегічного планування.
42. Особливості стратегічного планування.
43. Види стратегічних планів.
44. Структура стратегічного плану.
45. Переваги і недоліки стратегічного планування.

46. Концепція організаційного потенціалу підприємства.
47. Вплив організаційної структури на ефективність системи стратегічного управління.
48. Організаційна структура як об'єкт стратегічних змін.
49. Створення організаційної структури, що сприяє успішній реалізації стратегії підприємства.
50. Реінжиніринг і структура.
51. Сучасні способи побудови організацій.
52. Фінансове планування реалізації стратегічних планів і програм.
53. Методи фінансової оцінки стратегічних планів.
54. Бюджет виконання стратегії.
55. Система соціально-психологічного супроводження стратегічних змін.
56. Концепція використання людського потенціалу в стратегічному управлінні.
57. Моделі стратегічної поведінки персоналу.
58. Формування управлінської команди.
59. Створення організаційної культури, що сприяє успішній реалізації стратегії.
60. Зовнішнє середовище як інформаційний фільтр.
61. Модель стратегічної інформації.
62. Класифікація стратегічної інформації.
63. Джерела стратегічної інформації.

**Голова предметної комісії,
д.е.н., професор**

Б. М. Мізюк